

Ackroyd, Peter. 2002. *Londýn. Biografie*. Praha: BB Art. (Kap.68.Chlapci a děvčata si začínají hrát. S.585-601.)

Zatímco v předchozích textech jsme se setkávali s oslavou dětství, v tomto textu je dětství nazíráno očima konce 19. století, očima velkoměsta. Děti jsou zde pojímány v základním protikladu – jako bytosti propůjčující městu nevinnost a zároveň ničící toto město hlukem, nepořádkem a nespořádaností. Opět se tu tedy ukazuje reprezentace dětství jako typizovaného idealizovaného stavu, který hýří energií a vitalitou. Nebo naopak jako typizované zlo, které je třeba spoutat a to hlavně pravidly. Již jsme četli texty mluvící o nutnosti donutit děti dodržovat řád, pravidla, protože bez nich by děti zpustly. I autor toho textu vyzdvihuje disciplinaci dětí jako legitimní prostředek k zachování jejich morálky (str. 587). Důležitý rozdíl mezi tímto a předchozími texty však je místo, kde mělo k disciplinaci dětí docházet – nikoliv pouze v uzavřených prostorách školy, či zaměstnání, ale přímo na ulici, kde většina dětí trávila buď svůj volný čas, nebo spíše pracovní dobu. Velice zajímavé je upozornit na fakt, že ač byly děti považovány za malé dospělé, potřeba umírnovat byla mířena právě na ně. *Chování dospělých nebylo vůbec vystaveno otázkám disciplíny. Nikdo nesoudil rodiče za to, že svoje děti prodali, nebo využívají jako pracovní sílu. Je tomu tak protože jsou to právě dospělý, kdo tvoří pravidla postavená tak, aby se „malí dospělí“ nemohli bránit?*

Dalším velice zajímavým zmiňovaným fenoménem je dětská práce. Práce, která je naprosto běžná a která navíc znamená nesporný finanční přínos pro rodinu. V podstatě by se tato situace dala srovnat se situací v některých rozvojových zemích, kde je také výhodné mít hodně dětí, protože právě ty budou zaměstnány velkými firmami na výrobu všemožných produktů. Vlastně i v těchto zemích děti spíše než hru na ulici, budou znát pracovní návyky, povinnosti a tresty za nesplnění nějakých podmínek pracovního vztahu. *Nakolik rychlý bude posun od dětské práce viditelné na ulicích velkých měst k dětské hře spíše než stavěné na „odív“ ulice, ukryté do domů a soukromých prostor? A je toto otázka postupného vývoje, nebo spíš náhlé události? Jak se vlastně děti Londýna staly menší hrozbou, kterou již není nutné uklidit do sirotčinců či nemocnic a je možné ji nechat si hrát na veřejných prostranstvích, aniž by vznikala obava, že i další děti budou nakaženy jejich zhoubným hrajícím si nicneděláním? K dětem, o které je třeba pečovat a starat se o to, aby nebyla jejich práva porušována? Jsou to postupné historické procesy rozdělení rolí na trhu práce, jak jsme měli možnost číst v předchozích textech, nebo je třeba tezi historického vývoje doplnit? A může toto doplnění nějak pomoci odpovědět dotazy vznesené v souvislosti s rozvojovými zeměmi?*